

JSC

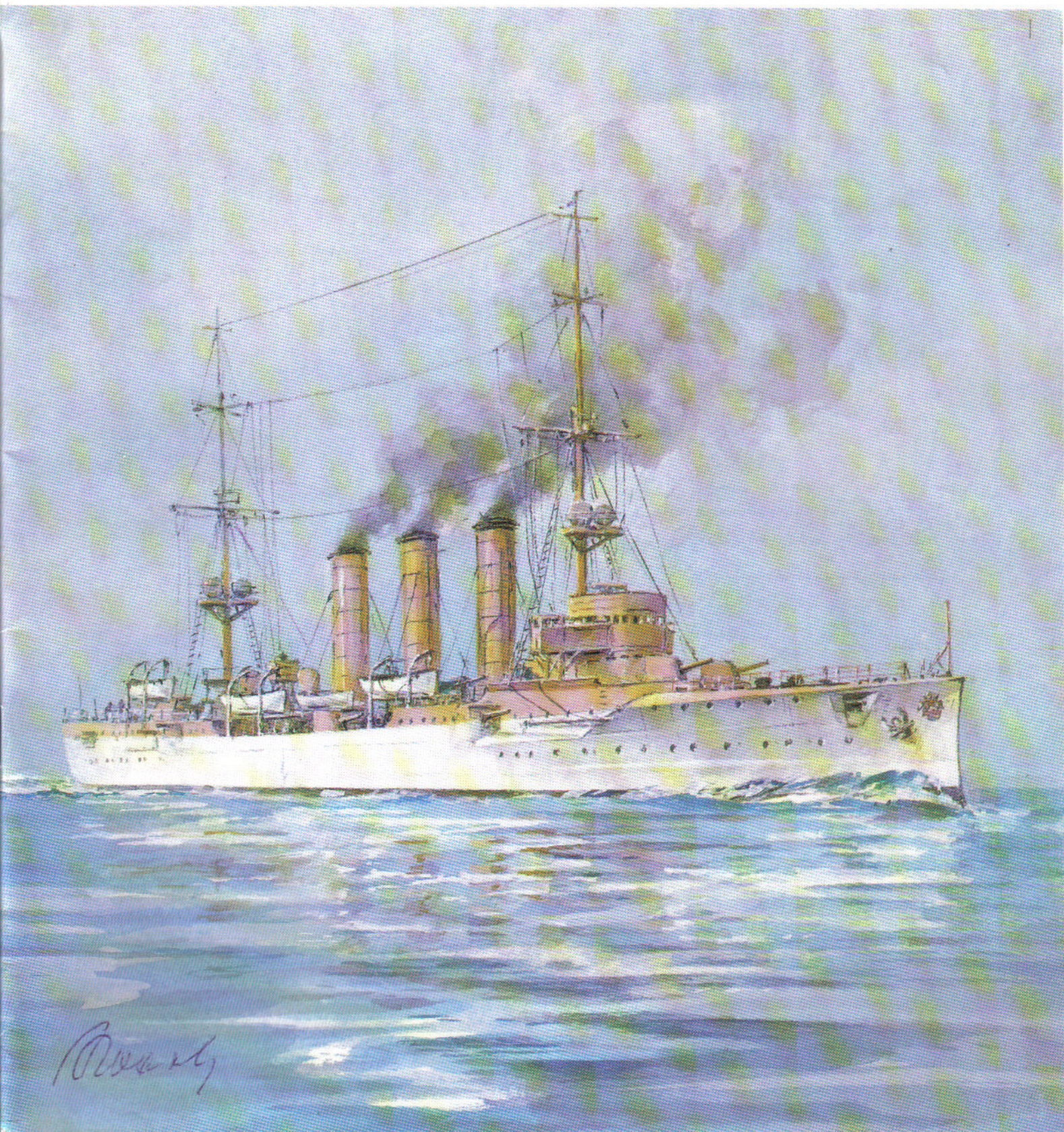
MAŁY KRAŻOWNIK

G m d e n

NR 255

MODEL KARTONOWY

1:250

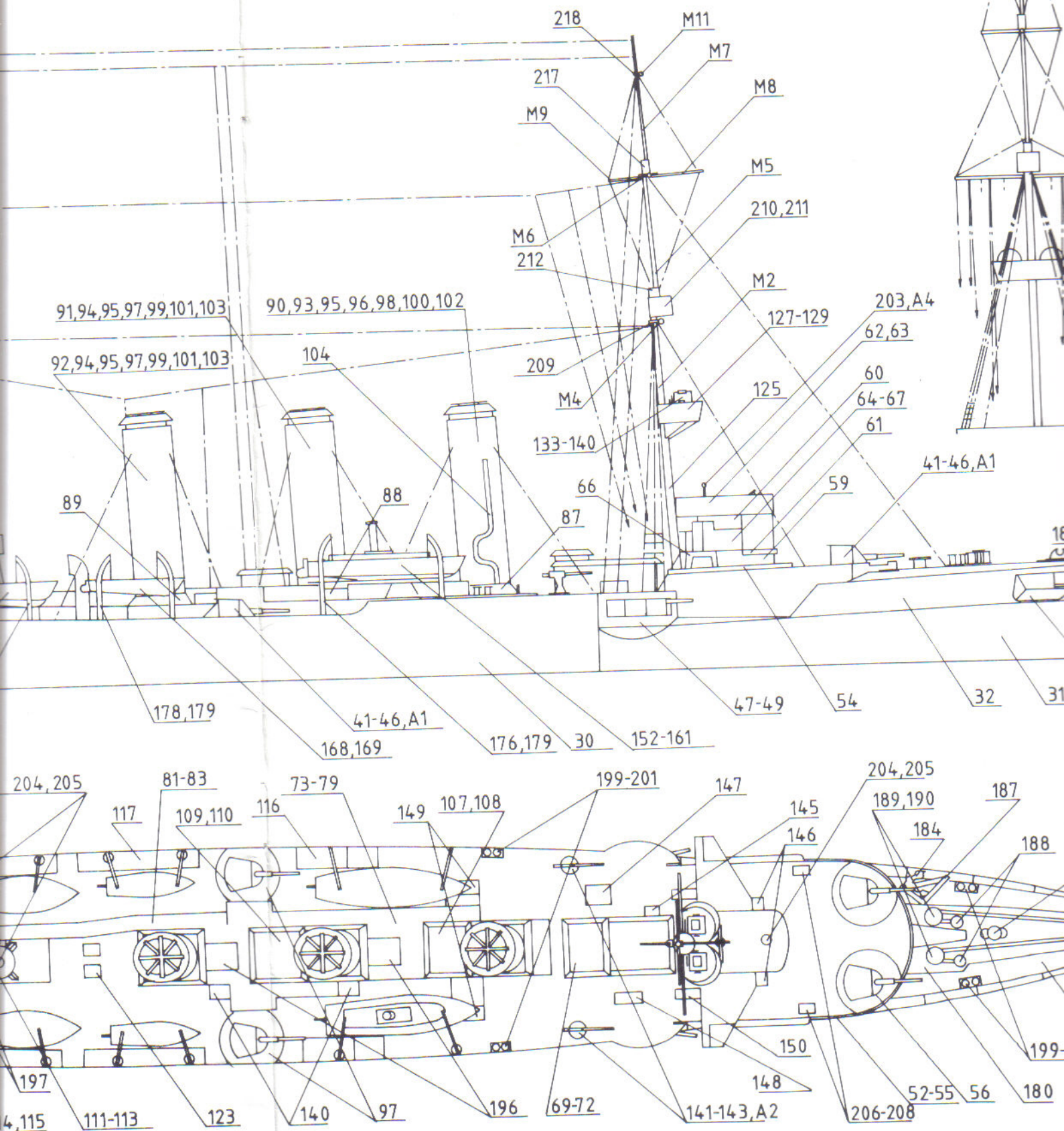

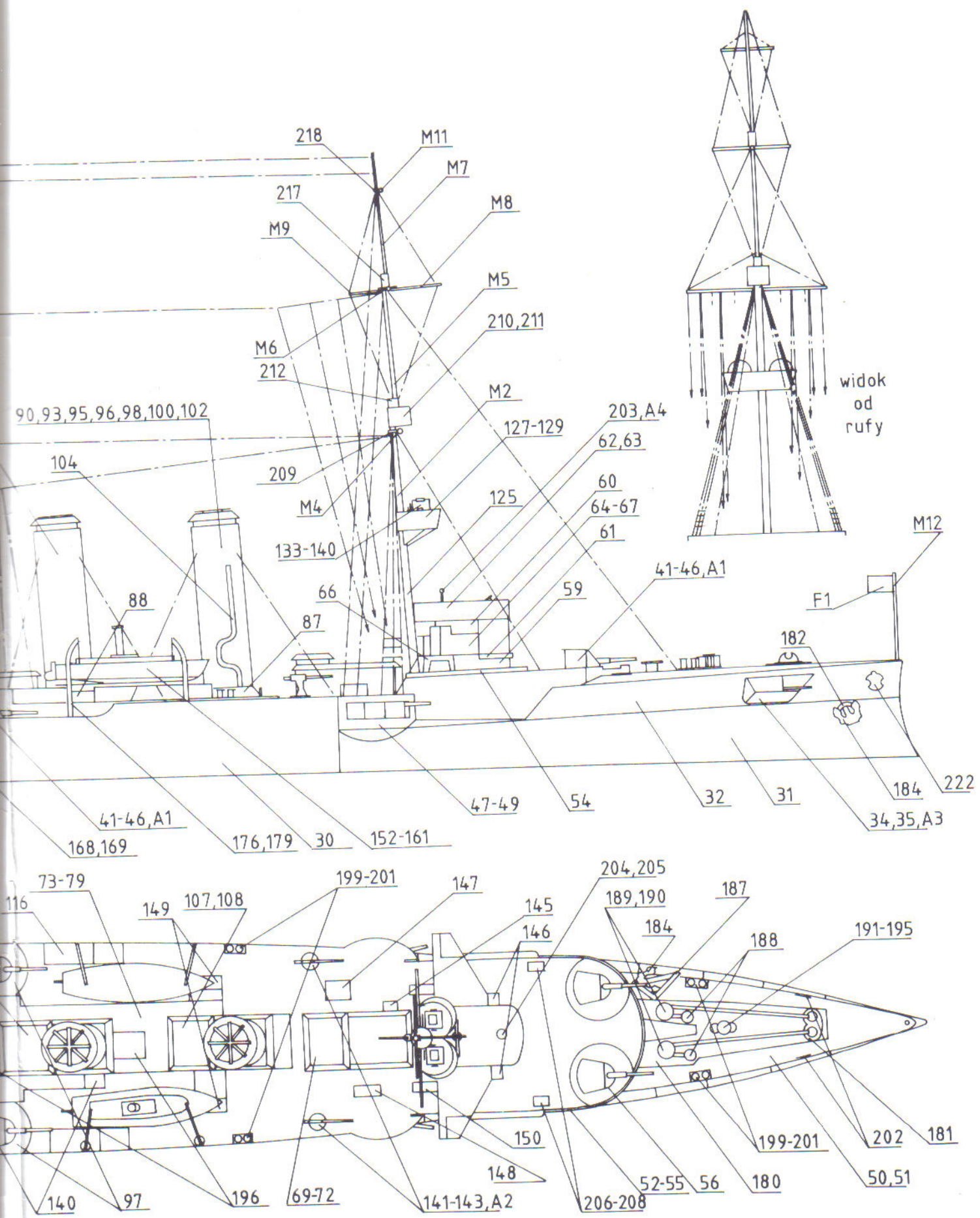

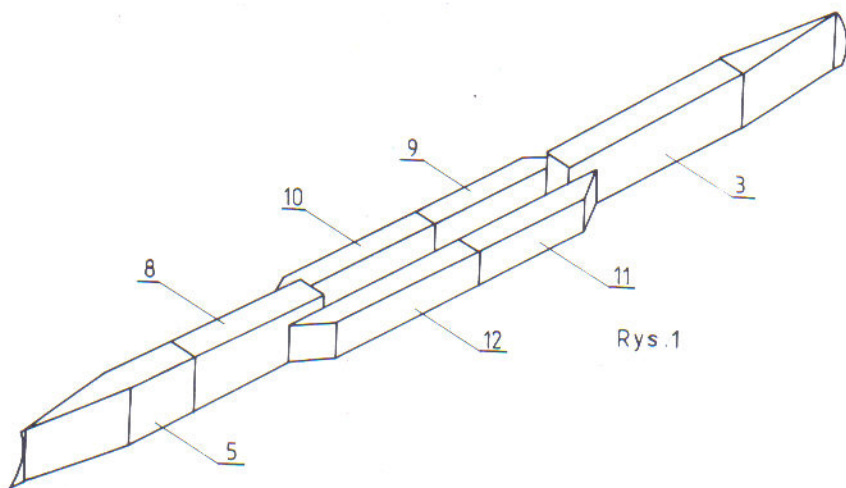
168, 169

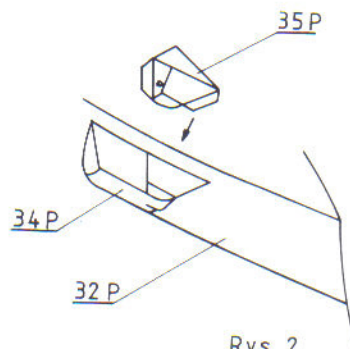
173-175

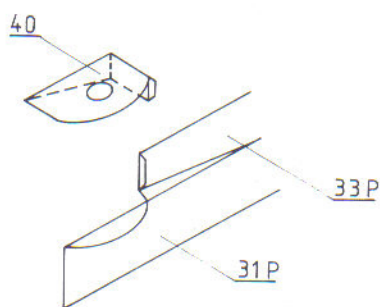

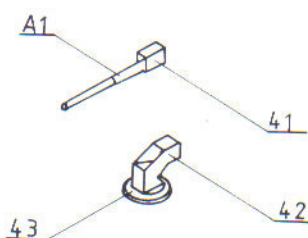
Rys. 1

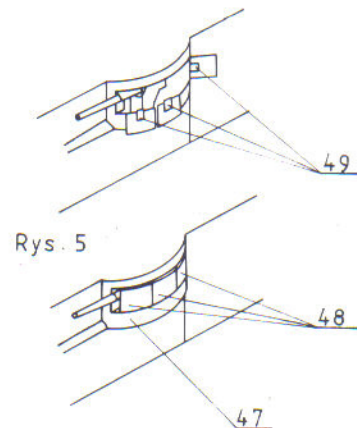
Rys. 2

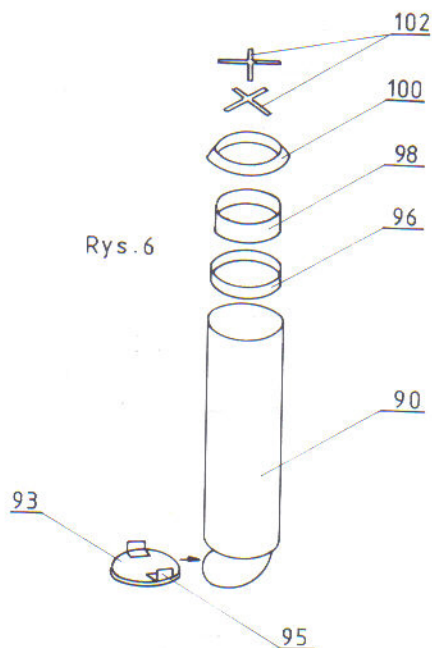
Rys. 3

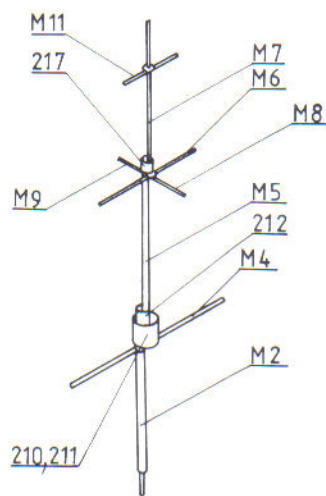
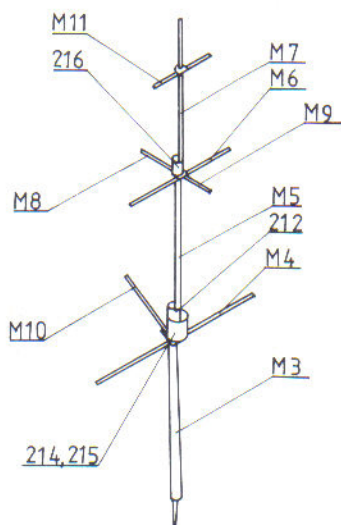
Rys. 4

Rys. 5

Rys. 6

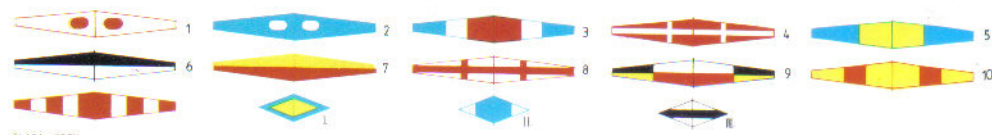
Rys. 7

Projekt modelu: **Andrzej Samek**
 Projekt okładki: **Adam Werka**
 © Copyright 1995 by Wydawnictwo JSC

ISBN 83-86732-06-7

222

FLAGA KODU

MAŁY KRAŻOWNIK

S. M. S. Emden

Zaden okręt niemieckiej marynarki cesarskiej nie był tak często opisywany w literaturze jak mały krążownik „Emden”. Historię tego okrętu, jak i jego załogi czyta się jak pasjonującą powieść.

Z zapotrzebowaniem na dwa nowe małe krążowniki marynarka wystąpiła już w 1905 roku. W okresie planowania okręty te były oznaczone jako zastępcy dla okrętów „Pfeil” i „Comet”.

Obie planowane jednostki miały być zbliżone do klasy „Königsberg”. Jeden z nich (późniejszy „Dresden”) miał otrzymać turbiny parowe w celu przetestowania tego rodzaju napędu. Uzbrojenie obu krążowników miało być jednakowe.

Dotychczas w marynarce niemieckiej klasyfikowano dwa typy krążowników:

Krążownik floty – szybki okręt ze słabym opancerzeniem i bez ochrony podwodnej części kadłuba. Jego zadaniem było rozpoznanie i osłona pancerników przed atakami torpedowymi,

Krążownik kolonialny – przewidywany jako okręt osłaniający własną żeglugę, lub niszczący żeglugę przeciwnika. Obok dużego zasięgu, mocnej siłowni i uzbrojenia, także załozde stawiano podwyższone wymagania ze względu na spodziewane wielomiesięczne rejsy.

Od 1899 roku w marynarce niemieckiej zaczęto używać jedynie określenia „mały krążownik”. Z wejściem do służby okrętów klasy „Gazelle” inne określenia zostały zarzucone.

Po dziesięciu jednostkach klasy „Gazelle” zbudowano siedem jednostek klasy „Bremen”, a po nich cztery okręty typu „Königsberg”. Po nich przyszło zamówienie na dwie jednostki „Emden” i „Dresden”.

Przebieg służby małego krążownika EMDEN

Stępkę pod okręt położono 6. kwietnia 1906. Wodowanie przewidywane na sierpień 1907 wielokrotnie odkładano.

26 maja 1908 roku w gdańskiej Stoczni Cesarskiej zwodowano mały krążownik i nazwano go „Emden”. Przemówienie wygłosił burmistrz miasta Emden, tajny radca Fürbringrer. Jako miejsce postoju okrętu przewidziano Bałtyk. Po zakończeniu wyposażania 10 lipca 1909 „Emden” skierowano na próby, które trwały do października 1909. Po próbach skierowano okręt do stoczni w Kilonii, gdzie zmieniono śruby napędowe – zwiększono ich skok.

Różne źródła podają koszty budowy pomiędzy 5,96 i 8,80 miliona marek.

Krążownik malowany był na biało z żółtymi pokładówkami do 1911 roku. Podczas wojny był cały pomalowany na kolor szary.

W dniu 1 maja 1910 roku „Emden” został przyjęty do służby i przydzielono go do wschodnioazjatyckiego dywizjonu krążowników stacjonującego w Tsingtau. Poszczególne okręty dywizjonu stacjonowały w różnych portach, razem jednak odbywając manewry. Od czasu przyplłynięcia wielkich krążowników „Scharnhorst” i „Gneisenau” dowództwo dywizjonu objął admirał von Spee.

Po dopłynięciu w rejon służby „Emden” w dniu 22 lipca 1910 formalnie został włączony do dywizjonu. Służba upływała na odwiedzinach różnych portów, akcjach przeciwko ruchom wyzwoleniczym i manewrach w ramach dywizjonu. Postoje w Tsingtau wykorzystywano na wymianę załóg i naprawy.

Od 29 maja 1913 dowództwo „Emdena” objął Karl Friedrich Max von Müller. Urodzony w 1873 jako syn pułkownika, w 1891 wstąpił do marynarki jako kadet. Szybko awansował, za dowodzenie „Emdenem” otrzymał wysokie odznaczenia, a także uznanie swoich przeciwników. Zmarł w 1923 roku w Braunschweig.

Latem 1914 roku „Emden” znajdował się w Tsingtau, gdzie wymieniała się połowa załogi. Krążownik miał odpłynąć do Szanghaju, kiedy otrzymano wiadomość o zamachu w Sarajewie. Pośpiesznie przygotowano okręt do akcji i skierowano go na szlak żeglugowy Nagasaki-Władywostok, gdzie spotkał swoją pierwszą zdobycz – rosyjski parowiec „Riazań”. Była to pierwsza ofiara wojny krążowniczej podczas Pierwszej Wojny światowej. Wykorzystując uzbrojenie i załogę kanonierki „Kondor” parowiec został adaptowany na krążownik pomocniczy i przemianowany na „Cormoran”.

6 sierpnia „Emden” i krążownik pomocniczy „Prinz Eitel Friedrich” opuszczają Tsingtau i płyną na spotkanie reszty dywizjonu. Po spotkaniu dowódca „Emdena” uzyskuje od admirała von Spee pozwolenie na własną akcję na Oceanie Indyjskim. 14 sierpnia „Emden” i zaopatrzeniowiec „Markomannia” opuściły dywizjon.

Podczas prowadzonej wojny krążowniczej na Oceanie Indyjskim „Emden” zatopił 23 statki o pojemności 101182 BRT, ostrzelał port Madras, a podczas ataku na port Penang zatopił rosyjski krążownik „Żemczug” i francuski niszczyciel „Mosquet”. Podczas tego ostatniego ataku na krążowniku postawiono sztuczny czwarty komin upodabniając go do brytyjskiego krążownika klasy „Yarmouth”.

W ciągu trzech miesięcy przepłynął około 30 000 Mm, ośmiokrotnie uzupełniając zapas węgla.

9 listopada krążownik dopłynął do Wysp Kokosowych w celu zniszczenia stacji radiowej i kablowej. Po wysadzeniu oddziału desantowego na ląd w zasięgu wzroku pojawił się krążownik „Sydney”. Korzystając z większego zasięgu swoich dział „Sydney” z dużej odległości wielokrotnie trafił „Emdena”. Widząc duże zniszczenia na okręcie, dowódca „Emdena” skierował go na rafę koralową ratując w ten sposób resztę załogi. W bitwie zginęło 8 oficerów i 123 marynarzy i podoficerów. Uratowały się 182 osoby, które trafiły do angielskiej niewoli.

Liczący 70 osób oddział desantowy na zdobycznym szkunerze „Aysha” opuścił Wyspy Kokosowe i po pełnym przygód rejsie 30 maja 1915 roku dopłynął do Konstantynopola.

Wrak „Emdena” został rozebrany – jedno działo 105 mm znajduje się w parku w Sydney, większość okrętu rozebrali Japończycy, resztki znajdują się jednak jeszcze na atolu.

DANE TECHNICZNE

wymiary	118,3 x 13,5 x 5,54 m
wyporność	3664 / 4268 t
uzbrojenie:	10 x 105/L40, 8 x 52/L40, 4 kmy, 2 wt 450.
napęd:	dwie maszyny parowe o mocy 10 500 kW, 4 śruby, prędkość 24 węzły
załoga:	16 oficerów, 349 marynarzy i podoficerów.

OPIS WYKONANIA MODELU

Materiały pomocnicze i narzędzia

Do wykonania modelu potrzebne będą: nożyczki, penseta, nóż z ostrym końcem, żyłotka, metalowa linijka, dobry klej do papieru, patyczki, szpilki krawieckie, farby (plakatowe lub modelarskie).

Poszczególne części należy wycinać starannie po zewnętrznej stronie linii. Najlepiej wycinać elementy w miarę klejenia, gdyż unika się dzięki temu pomyłek. Drobne elementy oraz otwory należy wycinać ułamaną żyłtką lub nożem do tapet (z wysuwającym ostrzem). Linie zagięcia należy lekko naciąć końcem ostrza lub nagnieść końcem igły prowadzonej ukośnie przy metalowej linijce. Części cylindryczne wygodnie jest zginać nawijając na patyczek lub drut o odpowiedniej średnicy. Nie powoduje to załamania papieru. Modelarze bardziej zaawansowani mogą w trakcie sklejania malować farbami w odpowiednim kolorze krawędzie wszystkich sklejaných elementów. W znacznym stopniu podniesie to końcowy wygląd modelu.

Opis wykonania

Uwaga! Kadłub modelu zaprojektowany w sposób nietypowy jest rozwiązaniem eksperymentalnym. Odnacza się przy prostocie konstrukcji bardzo dużą sztywnością i lekkością.

1, 2 Podstawa kadłuba. Części łączymy sklejkami dbając o prostoliniowość osi wzdłużnej.

3-15 Wzdłużne usztywnienie kadłuba. Części 3, 5, 8, 9, 10, 11, 12 skleamy w pudełka. Żeberko 4 wklejamy w część 3, a żeberko 6 w część 5. Łączą one ukośne ściany elementów 3 i 5. W części przedniej elementu 5 wklejamy od wewnątrz sklejkę 7. Żeberko 13 łączy z sobą element 3 i elementy 9, 11, a żeberko 14 element 9 i elementy 10, 12. Żeberko 15 łączy elementy 9, 10 i 11, 12. Wszystkie elementy naklejamy na podstawę (rys.1).

16-23 Wręgi. Części naklejamy na podstawie i doklejamy do usztywnień wzdłużnych. Na wręgach zaznaczono lewą (L) i prawą (R) burtę.

24 Pokład śródkręcia. Po wycięciu otworów do zamocowania dział pokład naklejamy na usztywnieniach i wręgach oraz przyklejamy do sklejek żeberek 13 i 14.

25, 26 Pokład rufowy. Stopień pokładu w części dziobowej skleamy wklejając element 26, po zagięciu go półokrągło w części środkowej. Od wewnątrz do półokrągłej krawędzi pozbawionej sklejek przyklejamy sklejone uprzednio po trzy elementy 29 usztywniające kazamaty. Gotowy pokład rufowy naklejamy na usztywnieniach i wręgach oraz przyklejamy do pokładu śródkręcia 24.

27, 28 Pokład dziobowy. Stopień pokładu w części rufowej skleamy wklejając element 28. Od wewnątrz wklejamy jak uprzednio, elementy 29. Gotowy pokład dziobowy naklejamy na usztywnieniach i wręgach oraz przyklejamy do pokładu śródkręcia 24.

29 Elementy usztywniające od wewnątrz kazamaty.

30 Środkowa część burt. Element po wycięciu i zagięciu w oznaczonych miejscach furt w nadburciu gdzie znajdują się trapy główne, przyklejamy pomiędzy półokrągłym poszerzeniem pokładu do sklejek pokładu i podstawy.

31-35 Dziobowa część burt. Po wycięciu otworów elementy 31 i 32 skleamy, w tylnej części wklejamy element 33 i zginamy część trójkątną elementu 31 do wewnątrz pod kątem 45°. Półokrągłą część elementu 31 odginamy na zewnątrz pod kątem 90°. W części dziobowej elementu 32 przyklejamy z zewnątrz element 34, a od wewnątrz po przekłuciu otworu pod działem element 35. Utworzą one burtową kazamatę dziobową dział 52 mm (rys 2).

36-39 Rufowa część burt. Po wycięciu otworów w elemencie 36 w przedniej części wklejamy element 37 i zginamy część trójkątną elementu 36 do wewnątrz pod kątem 45°. Półokrągłą część elementu 36 odginamy na zewnątrz pod kątem 90°, a część rufową zginamy półokrągło i łączymy sklejkami 38. Element 39, burtową kazamatę rufową dział 52 mm, po przekłuciu otworu pod działem wklejamy od wewnątrz do części 36.

40 Platformy kazamat burtowych dział 105 mm. Po wycięciu otworów do zamocowania dział platformy wklejamy od wewnątrz w częściach 31 i 36 przyklejając je częścią półokrągłą do odgiętych na zewnątrz

półokrągłych części burt, a sklejką prostokątną od wewnątrz do burty. Części ze sklejką elementu 40 powinny być położone w elemencie 31 bliżej dziobu, a w elemencie 36 bliżej rufy (rys. 3).

41-46 Dział 105 mm. Lufy dział (wzór A 1) wykonujemy z patyczka, element 41 skleamy, wsuwamy do niego lufę i przyklejamy do prostokątnej części środkowej sklejonego uprzednio elementu 42. Lufy mogą zmieniać kąt podniesienia. Lawety 42 naklejamy nasklejonych po dwa krążkach 43 (rys. 4). Osłony sześciu dział pokładowych 44 po wycięciu otworu pod lufę skleamy i od wewnątrz przyklejamy dział, a od spodu po dwa krążki 43. Krążki 45 oklejamy paskami 46 i przyklejamy od spodu do krążków 43 wszystkich dział. Cztery działa bez osłon umieszczamy w otworach platform 40 i dopiero wówczas przyklejamy burty dziobową 31 i rufową 36 do sklejek pokładu i podstawy.

47-49 Kazamaty burtowe dział 105 mm. W elementach 47 wycinamy wąską prostokątną część w pobliżu ukośnej krawędzi, a sąsiedni prostokąt nacinamy u góry i u dołu odginając go do środka. Powstanie wówczas szczelina przez którą wystaje dział. Kazamatę można wykonać w trzech wariantach:

– w pozycji zamkniętej, wówczas na częściach 47 naklejamy po trzy elementy 48 i kazamatę po zagięciu półokrągło przyklejamy do burt i do zaokrągłej krawędzi pokładu.

– w pozycji otwartej, wówczas wycinamy prostokątną część w elementach 47, od wewnątrz przyklejamy zagięte sklejki 49 dwie do krawędzi dolnej otworu, a jedną do krawędzi bocznej i do nich przyklejamy osłony 48 nadając im położenie pokazane na rys. 5,

– w położeniu zmiennym, skleamy je w podobny jak poprzednio sposób, ale nacięcie sklejek powinno być słabsze aby osłony 48 można było zamykać i otwierać.

50, 51 Zewnętrzny pokład dziobowy. Części zewnętrzne elementu 50 nacinamy i zaginamy je półokrągło. Od wewnątrz wklejamy żeberko 51 i gotowy element naklejamy na części 27.

52-55 Nadburcie części dziobowej. Element 52 zginamy półokrągło, w dolnej części przyklejamy do elementów 33 burt, a w przedniej do sklejek części 50. Z boków przyklejamy do elementu 52 od wewnątrz elementy 53 odginając ich wąską wystającą część na zewnątrz pod kątem 90° i przyklejając z zewnątrz paski 54. W części środkowej przyklejamy od wewnątrz pasek 55.

56-58 Podstawy baterii 105 mm. Po wycięciu otworów elementy 56 naklejamy na części 27, elementy 57 na części 24, a elementy 58 na części 25.

59-68 Nadbudówka dziobowa. Element 59 skleamy i naklejamy na części 27. Na nim naklejamy element 60. W części dziobowej przyklejamy do elementu 59 paski 61. Element 62 oklejamy barierką 63 i naklejamy na części 60. Skrzydła pomostu elementy 64 skleamy, oklejamy w części dziobowej barierką 65, a w części rufowej barierkami 66 i 67 i elementy naklejamy z boków na części 59. Od spodu przyklejamy wsporniki 68.

69-72 Element 69 naklejamy na części 27 tak by miejsce pod element 70 wypadło od strony rufy i na nim naklejamy element 70. Okapem 71 oklejamy element 69, a okapem 72 element 71.

73-79 Nadbudówka śródkręcia. Element 75 usztywniamy żeberkiem 74 i na nim naklejamy element 75 tak by wystająca część była położona bliżej dziobu. Podstawy barierki 76, 77 po sklejeniu przyklejamy od spodu do części 75, podstawę 76 z lewej, a podstawę 77 z prawej burty i oklejamy je z zewnątrz barierkami 78 i 79. Gotową nadbudówkę naklejamy na części 24, 28 a częścią 75 na pokładzie 27.

80 Nadbudówka rufowa. Naklejamy ją na części 24 tak by miejsce na sklejkę 85 wypadło po lewej burcie.

81-86 Pomost komunikacyjny śródkręcia. Podstawę pomostu 81 skleamy, od zewnątrz przyklejamy barierkę 82, a od wewnątrz barierkę 83. Sklejki 84, 85 zginamy pod kątem 90° i przyklejamy do części 73 i 80. Do górnej części sklejek przyklejamy pomost 81, który styka się w części dziobowej z pomostem 76 i krawędzią pokładu 25. Barierkę 86 przyklejamy do części 73 po prawej burcie w miejscu stopnia pokładu.

87-106 Kominy. Podstawy kominów elementy 87, 88, 89 naklejamy na części 75 skierowując je wyższą krawędzią w stronę dziobu. Prostokątny

element pierwszego kominu 90 skleamy w cylinder i wklejamy do niego podstawę przyklejając do niej uprzednio od wewnątrz krążki 93. Przed wklejeniem podstawy przyklejamy do niej sklejkę 95. Pasek 96 wklejamy od wewnątrz na równi z górną krawędzią kominu, a następnie również od wewnątrz pasek 98, który będzie wystawał ponad krawędź. Do paska 98 przyklejamy okap 100. Podobnie skleamy drugi i trzeci komin (elementy 91, 92) wklejając uprzednio krążki 94 i przyklejając podstawy od wewnątrz sklejkami 95, a od góry wklejając paski 97, 99 i naklejając okapy 101. Elementy 102 skleamy po dwa obracając jeden względem drugiego o kąt 45° i naklejamy na pierwszym kominie.

W podobny sposób skleamy elementy 103 i naklejamy na dwóch pozostałych kominach. Sposób sklejenia pierwszego kominu podano na rys. 6. Kminy naklejamy na podstawach 87, 88, 89. Przewód parowy przyklejamy z lewej, przewód 105 z prawej burty pierwszego kominu, a przewód 106 z lewej burty drugiego kominu.

107-108 Element 107 skleamy, oklejamy okapami 108 i naklejamy na części 75 za pierwszym kominem.

109, 110 Nadbudówka śródkrećcia. Element 109 oklejamy okapem 110 i naklejamy na części 75 tak by narysowany otwór wejściowy znalazł się z prawej burty.

111-113 Stanowisko kompasowe. Podstawę 111 skleamy i naklejamy na niej krążek 112 oklejony barierką 113. Gotowe stanowisko naklejamy na części 80

114-115 Element 114 skleamy, oklejamy okapami 115 i naklejamy na części 24

116-118 Magazyny. Elementy skleamy i naklejamy na części 24 przyklejając je krótkimi trapezowymi sklejkami do nadburcia.

119-122 Platforma rufowa. Po wycięciu otworu pod kolumnę tylnego masztu element 119 oklejamy barierką 120 i naklejamy na skleionej uprzednio podstawie 121. W części dziobowej przyklejamy wspornik 122 i całość naklejamy na części 25.

123-124 Nawiewniki skleamy i naklejamy na części 24 (elementy 123) i na części 25 (elementy 124).

125-132 Dolna część kolumn masztów wraz z platformami reflektorów. Kolumnę przedniego masztu, element 125 skleamy w rurkę. W górnej części naklejamy platformę 127 oklejoną barierką 128, która styka się krawędziami od strony dziobu. Od spodu przyklejamy 4 ukośne wsporniki 129. W podobny sposób skleamy dolną część kolumny tylnego masztu 126 naklejając w górnej części platformę 130 oklejoną barierką 131 i podparta wspornikami 132. Kolumnę masztu przedniego mocujemy za pomocą patyczka (wzór M 1) w otworze w części 27, za nadbudówką 59, a kolumnę masztu tylnego w otworze w części 25 przeprowadzając ją przez otwór w platformie 119. Kolumnom nadajemy położenie lekko ukośne (patrz plan zestawieniowy).

133-140 Reflektory. Elementy 133 skleamy w rurki. W części przedniej przyklejamy krążki 134, a w tylnej krążki 135, na nich krążki 136 i 137. Podstawy 138 zginamy, wklejamy w nie części 133 i naklejamy na skleionych po dwa krążkach 139. Od góry naklejamy paski 140. Gotowe reflektory naklejamy po dwa na platformach 127 i 130.

141-143 Działa 52 mm. Cztery działa wykonane z patyczka (wzór A 2) oklejamy elementami 141, przyklejamy na skleionych po 3 krążkach 142 i naklejamy na częściach 25 i 27. Pozostałe działa (wzór A 3) umieszczamy w otworach kazamat 35 i 39, a na kazamacie rufowej naklejamy osłony 143.

144 Element skleamy i naklejamy na części 25.

145 Nawiewniki. Naklejamy je na częściach 25 i 27.

146-148 Elementy 146 naklejamy po obu stronach elementu 59 na części 27, podobnie 147 i 148.

149-151 Trapy. Trapy 149 łączą pokład 24 z pokładami 25 i 27 oraz z obu stron z platformą 75 po prawej burcie, trapy 150 pokład 27 ze skrzydłami pomostu 64 od strony rufy, trapy 151 łączą część 80 ze stanowiskiem kompasowym 112 i pokład 25 z platformą 119.

152-161 Kuter parowy. Kadłub 152 skleamy wklejając w części dziobowej sklejkę 153. W wyciętym w pokładzie otworze wklejamy element 154 oklejając go paskiem 155 (kolorem do wewnątrz) i paskiem 156 z zewnątrz. Na pokładzie przyklejamy element 157 skierowując go miejscem pod komin 158 w stronę rufy. Na kominie 158 naklejamy krążki 159. Od spodu elementu 152 przyklejamy w części rufowej kil 160 a na rufie ster 161.

162-164 Duża szalupa. Element 162 skleamy w jedną całość, od spodu przyklejamy kil 163, a na rufie ster 164.

165-167 Dwie średnie szalupy. Skleamy je jak poprzednie.

168-169 Dwie małe szalupy. Skleamy je jak poprzednie.

170-172 Motorówka. Na pokładzie części 170 naklejamy element 171, a na rufie ster 172.

173-175 Welbot. Kadłub 173 skleamy, wklejamy pokład 174 częścią zaokrągloną od strony rufy, a na rufie przyklejamy ster 175.

176-179 Żurawiki. Żurawiki 176 krótsze naklejamy na części 27, a dłuższe na części 116, żurawiki 177 przyklejamy do burt 37, a żurawiki 178 po dwa na częściach 117 i 118. Na końcach żurawików przyklejamy zagięte sklejki paski 179 i do sklejek pasków przyklejamy: do żurawików 176 kuter parowy 152 po prawej, a dużą szalupę 162 po lewej burcie, do żurawików 177 motorówkę 170 po prawej, a welbot 173 po lewej burcie, do żurawików 178 bliżej dziobu małe szalupy 168, a bliżej rufy średnie szalupy 165 po obu stronach burt.

180-190 Kluzy i kotwice. Element 180 naklejamy na części 50. W jego części przedniej naklejamy kluzę pokładu dziobowego 181. Kluzy burtowe 182 naklejamy na burtach 31 L R, a kluzę 183 na burcie 36 R. Kotwice 184 przyklejamy dwie w kluzach dziobowych, a jedną na części 50 po lewej burcie, łapami w stronę rufy. Kotwicę 185 przyklejamy w kluzie rufowej. Łańcuchy kotwiczne 186 przyklejamy na części 180, a łańcuch 187 na kotwicy 183 przyklejonej do części 50. Położenie łańcucha patrz plan zestawieniowy. Krążki 188 przyklejamy przy końcach łańcuchów na części 180. Paski 189 skleamy w pierścieniu, naklejamy na nich krążki 190 i gotowe kabestany naklejamy na części 180 w zagięciu łańcuchów.

191-195 Elementy 191 skleamy w rurki i naklejamy na części 192, pomiędzy nie wklejamy zagięty pasek 193, przyklejamy drugim elementem 194 i na nim naklejamy krążek 195. Gotowe elementy naklejamy na częściach 180 i 25.

196-198 Świetliki. Elementy skleamy w kształcie prostopadłościanów i naklejamy: 2 elementy 196 na części 75, 2 elementy 197 na części 80 i 2 elementy 198 na części 25.

199-202 Pacholki i półkluzy. Elementy 199 skleamy w krótkie rurki i naklejamy po dwa na paskach 200. Na każdej rurce naklejamy krążek 201. Gotowe pacholki naklejamy: 4 na części 25, 2 na części 27 i 2 na części 50. Półkluzy 202 naklejamy na częściach 25 i 50 w miejscach oznaczonych kreskami.

203 Dalmierz. W załamanie paska 203 wklejamy wykonany z patyczka element (wzór A 4) i dalmierz naklejamy na części 62.

204-205 Kompas. Element 204 skleamy w stożek, na nim naklejamy nieco ukośnie krążki 205 i kompas naklejamy na częściach 62, 112, 25.

206-208 Bębny linowe. Elementy 206 skleamy w rurki oklejamy tarczami 207 i uchwytami 208. Gotowe bębny naklejamy 1 na części 25 i 2 na części 27.

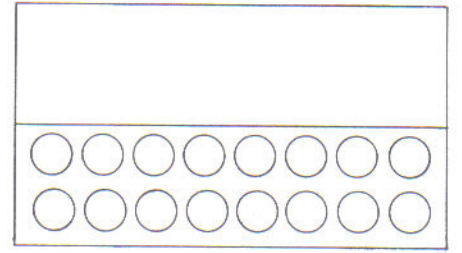
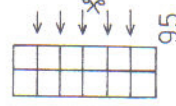
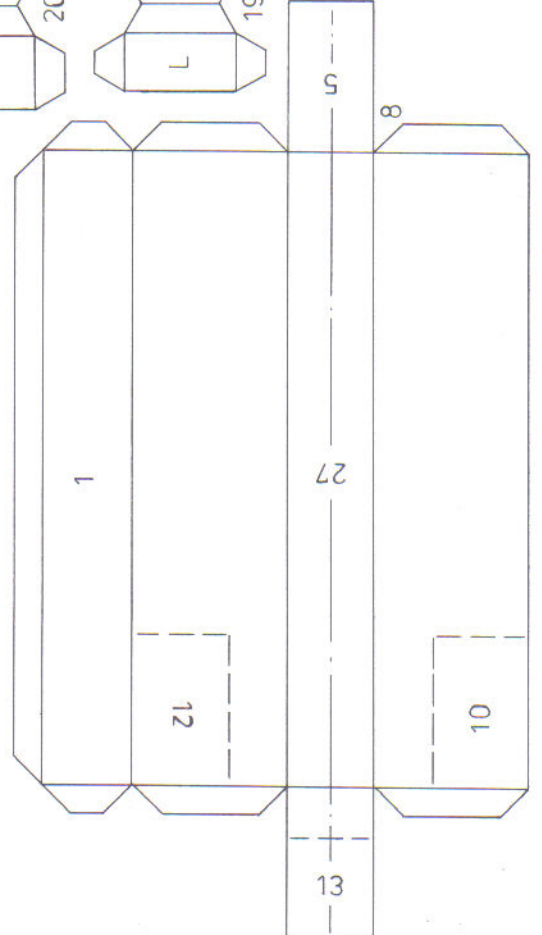
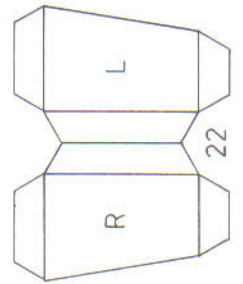
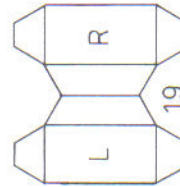
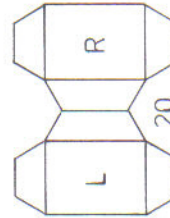
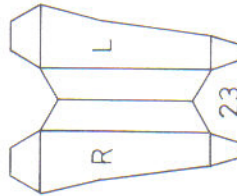
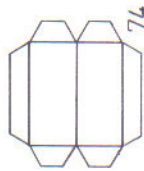
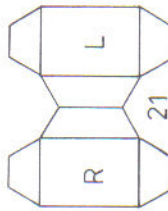
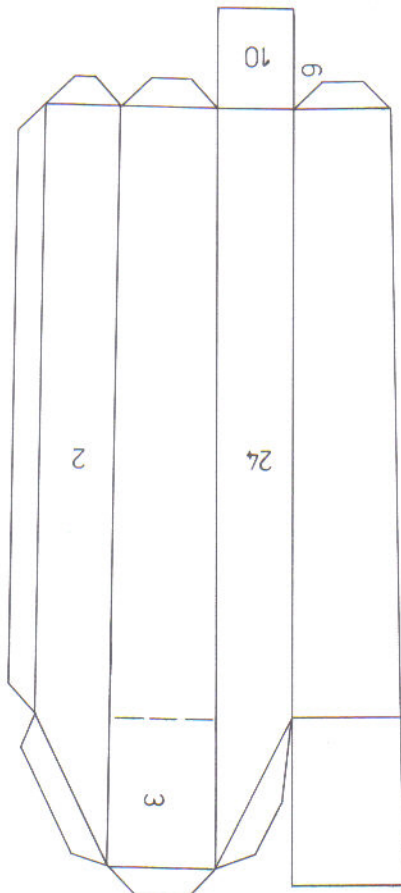
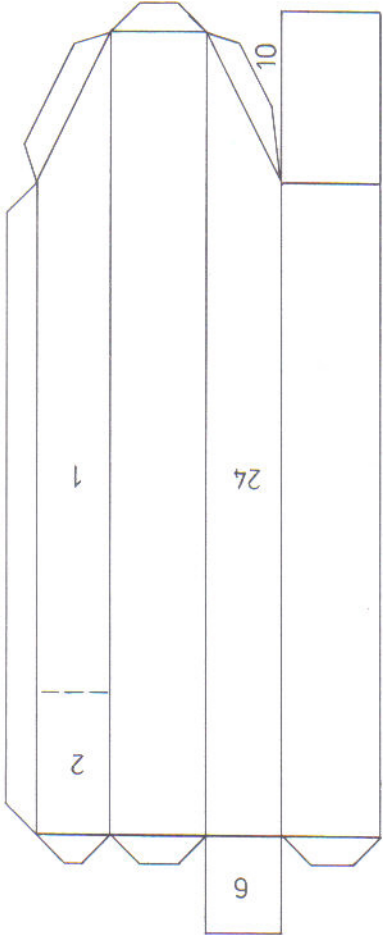
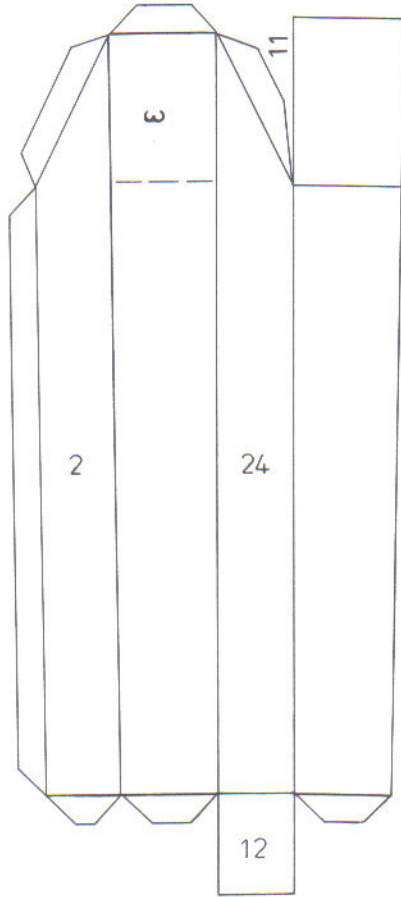
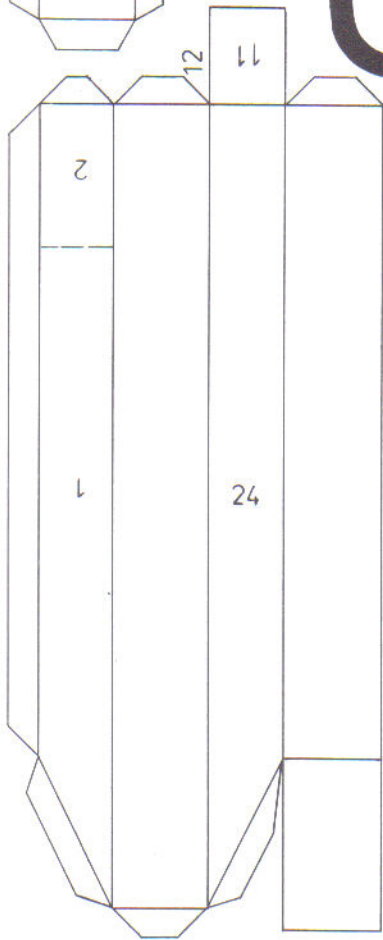
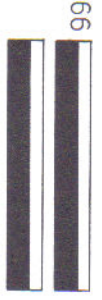
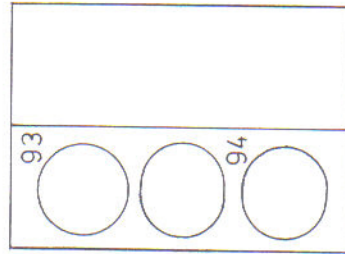
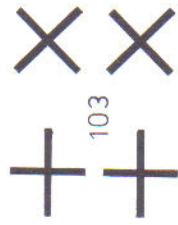
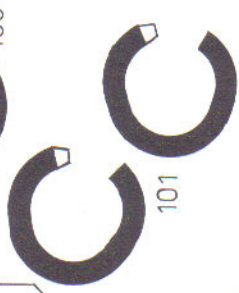
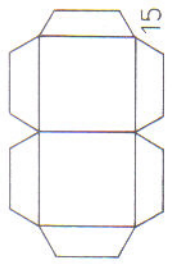
209-218 Maszty z bocianimi gniazdami. Górną część kolumny przedniego masztu wykonujemy z patyczka (wzór M2), nasuwamy od góry reję (wzór M4), oklejoną paskiem 209. Następnie skleamy krążki 210 oklejamy barierką 211 i bocianie gniazdo nasuwamy na kolumnę przedniego masztu. Kolejno skleamy z częścią M2 środkową stengę (wzór M5) przy pomocy paska 212, dosuwamy do połączenia bocianie gniazdo 210 i pasek 209 z reją i skleamy. W podobny sposób na górnej części kolumny tylnego masztu (wzór M3) mocujemy paskiem 213 reję M4, bocianie gniazdo (część 214, 215) i paskiem 209 środkową stengę M5 z kolumną M3 tylnego masztu. Na środkową stengę przedniego i tylnego masztu nasuwamy reje (wzór M6) oklejone paskami 216. Do środkowych steng przyklejamy paskami 217 górne stengi (wzór M7). Do paska 216 przyklejamy od spodu na maszcie przednim od strony dziobu, a na maszcie tylnym od strony rufy elementy M8, a po przeciwnej stronie elementy M9. Na tylnym maszcie, na odgiętej do góry części paska 213 przyklejamy element M10. Na górnych stengach nasuwamy przyklejone paskami 218 reje M11. Sposób wykonania masztów pokazano na rys.7. Na dziobie i na rufie umieszczamy drzewca flagowe M12.

219-220 Koło sterowe. Krążki 219 skleamy, naklejamy na podstawie 220 i koło sterowe naklejamy na części 25 za kompasem.

221 Trapy główne. Przyklejamy je do burt 30 LR w miejscach gdzie w nadburciu znajdują się furty.

222 Tarcze herbowe. Przyklejamy je do części 32 LR.

Uwaga!: Dla upiększenia modelu można wykonać olinowanie i powiesić banderę i proporzec.

43

46

